

L E G E

cu privire la Serviciul Vamal

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul reglementării

(1) Prezenta lege reglementează organizarea, funcționarea și activitatea Serviciului Vamal, statutul juridic, protecția socială și serviciul funcționarului public cu statut special din cadrul Serviciului Vamal.

(2) Serviciul Vamal este o autoritate administrativă aflată în subordinea Ministerului Finanțelor, care exercită funcțiile și atribuțiile ce îi revin și implementează politica vamală a statului prin aplicarea uniformă și imparțială a legislației în domeniul vamal în scopul asigurării, în limita competențelor sale, a securității economice a statului. Serviciul Vamal dispune de autonomie administrativă și decizională, respectând prevederile legislației în vigoare.

(3) Activitatea Serviciului Vamal este un gen special de activitate în serviciul public ce constă în exercitarea funcțiilor și atribuțiilor Serviciului Vamal, care este parte componentă a sistemului organelor de drept și al organelor securității statului.

Articolul 2. Cadrul juridic

Serviciul Vamal activează în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, ale Codului vamal al Republicii Moldova, ale prezentei legi, ale altor acte normative ce reglementează activitatea vamală, precum și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 3. Principiile de bază ale activității

(1) Activitatea Serviciului Vamal se desfășoară exclusiv în baza legii și pentru executarea legii, în conformitate cu principiile legalității, imparțialității, nediscriminării, profesionalismului, independenței, integrității, transparenței, obiectivității, eficienței, loialității și responsabilității.

(2) Serviciul Vamal colaborează cu societatea civilă, asigurând accesul la informațiile oficiale, cu excepția celor cu accesibilitate limitată, publicarea pe pagina sa web oficială a informațiilor cu caracter public și transparența procesului decizional, în modul stabilit de legislație.

Articolul 4. Competența Ministerului Finanțelor

(1) Ministerul Finanțelor elaborează și promovează politica vamală a statului, stabilește obiectivele și indicatorii de performanță ai Serviciului Vamal, aprobă bugetul Serviciului Vamal, solicită și examinează informațiile și rapoartele privind activitatea Serviciului Vamal, exercită și alte atribuții prevăzute de lege.

(2) Până în data de 15 februarie a fiecărui an, Serviciul Vamal prezintă la Ministerul Finanțelor raportul anual privind activitatea sa din anul precedent. Raportul anual se publică pe pagina web oficială a Serviciului Vamal.

Capitolul II

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA SERVICIULUI VAMAL

Articolul 5. Structura și efectivul-limită

(1) Serviciul Vamal este o structură organizațională separată în sistemul administrativ al Ministerului Finanțelor.

(2) Din Serviciul Vamal fac parte:

- a) aparatul central;
- b) birourile vamale, ca subdiviziuni teritoriale cu personalitate juridică, aflate în subordinea aparatului central;
- c) posturile vamale, ca subdiviziuni teritoriale fără personalitate juridică, aflate în subordinea birourilor vamale.

(3) Aparatul central al Serviciului Vamal și birourile vamale sînt persoane juridice de drept public, care dispun de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, de conturi trezoreriale și sînt finanțate de la bugetul de stat.

(4) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Serviciului Vamal și efectivul-limită al acestuia se aprobă de către Guvern, la propunerea ministrului finanțelor. Structura de ansamblu a Serviciului Vamal se aprobă de către ministrul finanțelor, iar structura organizatorică a subdiviziunilor teritoriale ale Serviciului Vamal se aprobă de către directorul acestuia.

(5) Serviciul Vamal creează comitetul consultativ, care este un organ consultativ de facilitare a comerțului internațional și care are drept scop promovarea unui dialog și a unui parteneriat între Serviciul Vamal și comunitatea de afaceri, în vederea asigurării transparenței și implementării celor mai bune practici internaționale în domeniul vamal. Organizarea, funcționarea, componența și modul de luare a deciziilor în cadrul comitetului consultativ se stabilesc printr-un regulament aprobat prin ordinul directorului Serviciului Vamal.

(6) În cadrul Serviciului Vamal pot fi create un colegiu, comisii și grupuri de lucru pe diverse probleme din domeniul vamal, din care fac parte specialiști în problemele respective.

Articolul 6. Conducerea Serviciului Vamal

(1) Serviciul Vamal este condus de un director, asistat de unul sau mai mulți directori adjuncți, numărul cărora se stabilește de către Guvern, la propunerea ministrului finanțelor.

(2) Ocuparea funcției publice vacante de director al Serviciului Vamal (în continuare – *director*) se face prin concurs, organizat și desfășurat în baza unui regulament aprobat de către ministrul finanțelor.

(3) Candidat la funcția de director poate fi persoana care corespunde cerințelor stabilite de prezenta lege și de Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(4) Nu poate candida la funcția de director persoana care are antecedente penale pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave, săvârșite cu intenție, precum și persoana care are antecedente penale pentru săvârșirea de infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, chiar dacă antecedentele penale respective au fost stinse ori persoana a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de grațiere.

(5) Directorul este numit în funcție de către ministrul finanțelor pe un termen de 5 ani.

(6) Directorul poate fi destituit din funcție de către ministrul finanțelor înainte de expirarea termenului de 5 ani în una dintre următoarele situații:

- a) în cazurile prevăzute de prezenta lege;
- b) în cazurile prevăzute la art. 64 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
- c) după expirarea unei perioade de cel puțin 6 luni de la data numirii în funcție a unui nou ministru al finanțelor.

(7) Numirea în funcție a directorului ca urmare a promovării concursului, de asemenea, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale directorului se efectuează în condițiile legii de către ministrul finanțelor.

(8) Candidat la funcția de director adjunct poate fi persoana care corespunde cerințelor stabilite la alin. (3) și (4). Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale directorului adjunct al Serviciului Vamal se efectuează de către ministrul finanțelor, la propunerea directorului.

(9) Directorul:

- a) exercită conducerea Serviciului Vamal;
- b) exercită controlul asupra activității Serviciului Vamal;
- c) asigură realizarea misiunii și îndeplinirea funcțiilor Serviciului Vamal și poartă răspundere personală în fața ministrului finanțelor pentru realizarea/îndeplinirea acestora;
- d) stabilește atribuțiile directorului adjunct;
- e) organizează sistemul de management financiar și control, precum și funcția de audit intern în cadrul Serviciului Vamal;
- f) semnează actele oficiale și administrative ce țin de competența Serviciului Vamal și poate să delege prin ordin acest drept directorului adjunct sau, după caz, altor persoane cu funcții de conducere din cadrul Serviciului;
- g) emite și semnează ordine, dispoziții, circulare și indicații pentru asigurarea implementării actelor normative, precum și pentru îndeplinirea propriilor atribuții;
- h) administrează și gestionează proprietatea Serviciului Vamal în conformitate cu legislația în vigoare;
- i) soluționează problemele privind activitatea operativă, organizatorică, economico-financiară și privind asigurarea materială și socială;
- j) asigură executarea actelor normative, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a ordonanțelor, hotărârilor și dispozițiilor Guvernului;
- k) aprobă și modifică statul de personal și schemele de încadrare pentru subdiviziunile teritoriale ale Serviciului Vamal în conformitate cu efectivul-limită și cu structură organizatorică aprobată;
- l) aprobă regulamentele subdiviziunilor interne ale aparatului central al Serviciului Vamal și regulamentele subdiviziunilor teritoriale;

m) numește în funcții, modifică, suspendă și dispune încetarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor vamali în condițiile legii; angajează și eliberează din funcție personalul contractual, în condițiile legislației în vigoare;

n) aplică stimulări și sancțiuni disciplinare funcționarilor vamali și personalului contractual;

o) conferă grade speciale funcționarilor vamali în condițiile prezentei legi;

p) reprezintă Serviciul Vamal în relațiile cu instituțiile și autoritățile naționale și cu organizațiile internaționale din domeniu;

q) raportează în fața ministrului finanțelor cu privire la activitatea Serviciului Vamal.

Articolul 7. Misiunea și funcțiile de bază

Pentru asigurarea, în limita competențelor sale, a securității economice a statului, Serviciul Vamal îndeplinește următoarele funcții de bază:

a) implementarea politicii vamale a statului prin aplicarea uniformă și imparțială a legislației vamale;

b) facilitarea comerțului;

c) asigurarea respectării reglementărilor vamale și a legislației fiscale la trecerea mărfurilor și a mijloacelor de transport peste frontiera vamală;

d) perceperea drepturilor de import și a drepturilor de export;

e) efectuarea vămuirii;

f) efectuarea controlului și a supravegherii vamale, inclusiv prevenirea, depistarea și combaterea contrabandei și a eschivării de la achitarea drepturilor de import/export și a altor plăți;

g) contribuirea la prevenirea și combaterea spălării banilor, la combaterea terorismului internațional, precum și a traficului ilicit de droguri, armament și muniții, în limita competențelor sale;

h) asigurarea îndeplinirii obligațiilor internaționale ale statului în domeniul vamal, în limita competențelor sale.

Articolul 8. Atribuțiile principale

Pentru realizarea funcțiilor de bază ce îi revin, Serviciul Vamal:

a) asigură respectarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei în cadrul activității vamale;

b) apără interesele economice ale statului;

c) creează condiții pentru accelerarea traficului de mărfuri peste frontiera vamală; asigură menținerea unui echilibru adecvat între controalele vamale și facilitarea comerțului, conform legislației în vigoare;

d) gestionează sistemul de certificare a originii, în cazurile stabilite de către Guvern, inclusiv certifică originea mărfurilor și eliberează certificate de origine la exportul mărfurilor;

- e) constată și sancționează contravenții în conformitate cu legislația în vigoare;
- f) constată infracțiunile ce țin de competența sa;
- g) desfășoară activitatea operativă de investigații în scopul depistării persoanelor culpabile de pregătirea și comiterea unor contravenții vamale, de contrabandă și de alte infracțiuni ce țin de competența organului de urmărire penală al Serviciului Vamal;
- h) prelevă mostre și probe;
- i) aplică acțiuni de executare silită;
- j) aplică procedeele vamale de reglementare a relațiilor economice și comerciale;
- k) dispune de mărfurile confiscate și abandonate în favoarea statului;
- l) desfășoară activitățile necesare pentru administrarea riscurilor;
- m) colaborează cu alte autorități publice, instituții și cu organe de ocrotire a normelor de drept care au obligația să-i acorde asistență;
- n) contribuie, în limitele legii, la realizarea măsurilor de asigurare a securității statului, a ordinii publice, de apărare a vieții și sănătății oamenilor, de ocrotire a florei și faunei, a mediului înconjurător în ansamblu;
- o) asigură dezvoltarea bazei tehnico-materiale și sociale a Serviciului Vamal, creează condiții pentru activitatea personalului Serviciului; asigură dezvoltarea serviciilor electronice în domeniul de activitate al Serviciului Vamal;
- p) participă la elaborarea politicii vamale a statului;
- q) participă la elaborarea măsurilor de politică economică ce țin de trecerea mărfurilor peste frontiera vamală și aplică aceste măsuri;
- r) participă la elaborarea acordurilor internaționale în domeniul vamal, colaborează cu autoritățile vamale, cu alte autorități publice din străinătate, cu organizațiile internaționale din domeniul vamal;
- s) asigură popularizarea legislației vamale și accesul la informații de interes public;
- t) participă la elaborarea statisticii vamale privind comerțul exterior și a statisticii vamale în general;
- u) dezvoltă parteneriatul public-privat în domeniul vamal și colaborează cu mediul de afaceri;
- v) exercită alte atribuții stabilite prin lege.

Articolul 9. Drepturile generale

În exercitarea atribuțiilor sale, Serviciul Vamal are următoarele drepturi generale:

- a) să exercite controlul asupra legalității introducerii/scoaterii mărfurilor și a mijloacelor de transport în/din teritoriul vamal al statului;
- b) să emită, în limita competențelor sale, acte normative, inclusiv acte normative care reglementează activitatea de întreprinzător pentru plătitorii vamali;

c) să solicite și să primească de la persoanele fizice și juridice informațiile și documentele necesare pentru scopuri vamale;

d) să prezinte Ministerului Finanțelor propuneri pentru modificarea și completarea legislației vamale;

e) să prezinte Ministerului Finanțelor propuneri privind crearea, în modul stabilit, a laboratoarelor vamale, a instituțiilor de învățământ, a centrelor de calcul și a altor subdiviziuni ce vor activa conform principiului de autogestiune și vor contribui la îndeplinirea funcțiilor Serviciului Vamal;

f) să efectueze, în modul stabilit, controlul ulterior al activității economice externe a plătitorilor vamali după efectuarea vămuirii mărfurilor provenite din tranzacțiile economice externe;

g) să acceseze, colecteze, stocheze, prelucreze și să păstreze date cu caracter personal, să creeze sisteme informaționale automatizate proprii, să utilizeze și să acceseze gratuit, prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de către Guvern, informațiile și bazele de date incluse în registrele de stat deținute de alte autorități și instituții publice, respectând legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 10. Finanțarea și asigurarea materială și tehnică a activității

(1) Serviciul Vamal este finanțat de la bugetul de stat, în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală.

(2) Bugetul Serviciului Vamal se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de legislația privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală.

(3) Bunurile Serviciului Vamal fac parte din domeniul public al statului și includ: spații de serviciu, spații locative de serviciu, edificii și sedii administrative ale aparatului central și ale subdiviziunilor teritoriale, ale instituțiilor de învățământ pentru pregătirea și specializarea personalului, utilaje, baza instructiv-materială și mijloace tehnice de instruire, mijloace speciale, muniții, arme de foc, tehnică specială, construcții, precum și alte bunuri utilizate de către Serviciul Vamal la executarea funcțiilor și atribuțiilor care îi revin.

(4) Asigurarea materială și tehnică a Serviciului Vamal, crearea infrastructurii pentru obiectivele și subdiviziunile sale se efectuează pe seama bugetului de stat și din alte surse financiare neinterzise de lege.

(5) Normele de asigurare cu mijloace speciale, cu muniții, cu arme de foc, cu tehnică specială, cu echipament și cu alte bunuri, precum și normele de consum al carburanților și lubrifianților se aprobă de către Guvern.

Capitolul III

STATUTUL FUNCȚIONARULUI VAMAL

Articolul 11. Personalul Serviciului Vamal

(1) Personalul Serviciului Vamal este constituit din funcționarii publici cu statut special din cadrul Serviciului și personalul contractual (de deservire tehnică și cel auxiliar).

(2) Statutul juridic al funcționarului public cu statut special din cadrul Serviciului Vamal (în continuare – *funcționar vamal*) este reglementat de prezenta lege și este conferit datorită naturii atribuțiilor de serviciu. Acțiunea Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public se extinde asupra raporturilor de serviciu ale funcționarului vamal în măsura în care acestea nu sînt reglementate prin prezenta lege. Gradele de calificare stabilite prin Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nu se conferă funcționarilor vamali.

(3) În cazul personalului contractual din cadrul Serviciului Vamal, care nu are statut de funcționar vamal, angajat în baza contractului individual de muncă, se aplică prevederile legislației muncii.

(4) Drepturile, obligațiile, atribuțiile și competențele personalului Serviciului Vamal se stabilesc prin prezenta lege, prin fișa postului și prin alte acte normative.

Articolul 12. Drepturile funcționarului vamal

În exercitarea obligațiilor sale de serviciu, funcționarul vamal are următoarele drepturi:

a) să beneficieze de condițiile de muncă corespunzătoare cerințelor de securitate și sănătate în muncă;

b) să beneficieze de stabilitate în funcția deținută;

c) să primească informația și materialele necesare îndeplinirii obligațiilor de serviciu;

d) să fie informat de conducerea Serviciului Vamal despre drepturile și obligațiile sale privind evoluția în carieră, evaluarea performanțelor profesionale și oportunitățile de promovare în conformitate cu prevederile și procedurile prevăzute de legislația în vigoare;

e) să fie promovat în funcție de pregătirea profesională, de rezultatele evaluării performanțelor profesionale și de rezultatele obținute în activitatea desfășurată;

f) să se dezvolte profesional în conformitate cu prezenta lege;

- g) să întemeieze organizații sindicale și să adere la ele;
- h) să participe la adunările din cadrul Serviciului Vamal, conform atribuțiilor de serviciu sau care îl vizează în mod direct;
- i) să înainteze propuneri de îmbunătățire a activității Serviciului Vamal;
- j) să se acorde protecție de stat integrității sale fizice și morale față de pericolele la care este expus ca urmare a îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în legătură cu acestea;
- k) să aibă acces liber la dosarul său personal și la datele sale personale și profesionale;
- l) să fie informat cu privire la toate deciziile care îl vizează în mod direct;
- m) să cumuleze, în cadrul Serviciului Vamal, atribuțiile funcției sale cu atribuțiile funcției vacante sau temporar vacante;
- n) să beneficieze de condiții pentru formarea sa profesională inițială și continuă;
- o) să conteste informațiile ce îi lezează drepturile, onoarea, demnitatea și reputația profesională, inclusiv să solicite efectuarea unei anchete de serviciu în acest sens;
- p) să aplice forța fizică, mijloacele speciale și arma din dotare în modul și în cazurile prevăzute de legislația în vigoare.

Articolul 13. Obligațiile funcționarului vamal

Funcționarul vamal este obligat:

- a) să respecte și să asigure respectarea Constituției Republicii Moldova, a legilor și a altor acte normative, a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- b) să respecte jurământul depus, să cunoască și să respecte regulamentele de ordine interioară și Codul de etică și conduită al funcționarului vamal, precum și cerințele fișei postului;
- c) să fie disciplinat și vigilent, să manifeste inițiativă și perseverență, să îndeplinească conștiincios îndatoririle de serviciu prevăzute de lege;
- d) să execute instrucțiunile de serviciu, ordinele și dispozițiile legale ale conducătorilor ierarhic superiori;
- e) să-și perfecționeze continuu pregătirea profesională;
- f) să păstreze informația oficială cu accesibilitate limitată și să nu divulge informația care i-a devenit cunoscută în exercițiul funcțiunii;
- g) să informeze, în mod corect și în limitele responsabilităților profesionale, persoanele fizice și juridice interesate;
- h) să folosească patrimoniul și echipamentul din dotare în scopul îndeplinirii corespunzătoare a îndatoririlor de serviciu și să nu le folosească pentru interese personale;
- i) să depună, în condițiile legii, declarația de avere și interese personale;

j) să raporteze imediat conducătorului ierarhic superior cazurile de corupție, practicile ilegale, abaterile de la conduita și etica profesională, care i-au devenit cunoscute.

Articolul 14. Exercițarea funcției

(1) Activitatea profesională a funcționarilor vamali se desfășoară în interesul statului, prin punerea în aplicare a legislației vamale. În exercitarea atribuțiilor sale de serviciu, funcționarul vamal este investit cu exercitarea prerogativelor de putere publică în limitele legii. Autoritatea funcției nu poate fi exercitată în interes personal.

(2) Funcționarul vamal se subordonează conducătorilor ierarhic superiori și este obligat să respecte prevederile legislației vamale și să îndeplinească ordinele și dispozițiile legale ale conducătorilor ierarhic superiori privind activitatea sa profesională.

(3) Funcționarul vamal are dreptul să refuze, în scris și motivat, îndeplinirea unei dispoziții primite de la conducătorul ierarhic superior pe care o consideră ilegală sau care este vădit ilegală, indiferent de faptul dacă dispoziția a fost sau nu formulată în scris. Funcționarul vamal are obligația să aducă această situație la cunoștința conducătorului ierarhic superior al persoanei care a emis dispoziția.

(4) Funcționarul vamal nu poate fi sancționat sau prejudiciat pentru sesizările făcute cu bună-credință cu privire la dispozițiile ilegale ale superiorului.

(5) Conducătorii din cadrul Serviciului Vamal poartă răspundere pentru legalitatea și oportunitatea dispozițiilor pe care le dau personalului din subordine, fiind obligați să verifice modul de îndeplinire a acestora.

(6) Se consideră a fi în exercițiul funcției funcționarul vamal care:

a) își îndeplinește obligațiile de serviciu prevăzute de fișa postului, de prezenta lege și de alte acte normative care reglementează activitatea vamală;

b) își îndeplinește obligațiile de serviciu în timpul sau, în caz de necesitate stringentă, în afara orelor de program, inclusiv în timpul formării profesionale cu trimitere din partea Serviciului Vamal;

c) participă la întruniri, exerciții, competiții și alte activități al căror inițiator ori participant este Serviciul Vamal;

d) se deplasează spre și de la locul de serviciu, se află în deplasare de serviciu, execută misiuni de serviciu;

e) îndeplinește alte acțiuni declarate de instanța de judecată ca fiind savârșite în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Articolul 15. Restricții și incompatibilități

(1) Nu poate fi angajată în calitate de funcționar vamal și nu se poate afla în exercițiul funcțiunii persoana:

- a) care a fost anterior destituită din funcție pentru fapte ilicite ce au discreditat statutul de funcționar vamal;
- b) care are antecedente penale nestinse;
- c) care a fost declarată incapabilă sau are capacitatea de exercițiu limitată printr-o hotărîre judecătorească definitivă;
- d) care este soțul/soția, ruda ori afinul de gradul I sau II al unei persoane fizice afiliate unei persoane juridice ce deține licență pentru activitatea de broker vamal.

Persoană fizică afiliată persoanei juridice poate fi:

- 1) organul executiv unipersonal, fondator, membru al organului executiv colegial și persoană cu funcție de răspundere în cadrul organului executiv al persoanei juridice respective;
- 2) membru al consiliului de observatori, al consiliului de directori sau membru al comisiei de cenzori a persoanei juridice respective;
- 3) persoana care, în mod individual sau împreună cu alte persoane, deține o poziție de control al capitalului persoanei juridice respective;
- 4) persoana care acționează în numele și pe seama persoanei juridice respective;
- 5) persoana în numele și pe seama căreia acționează persoana juridică respectivă;
- 6) persoana care acționează împreună cu persoana juridică respectivă;
- 7) persoana care, împreună cu persoana juridică respectivă, se află sub controlul unei terțe persoane;
- 8) persoana a cărei afiliere este demonstrată de Serviciul Vamal;
- e) care este soțul/soția, ruda ori afinul de gradul I sau II al unui angajat, al unui fondator/asociat sau al unui conducător din cadrul persoanei juridice ce deține licență pentru activitatea de broker vamal;
- f) care, la angajare, a tăinuit informații ce împiedică aflarea ei în Serviciul Vamal.

(2) Funcționarul vamal aflat în una dintre situațiile prevăzute la alin. (1) lit. d) și e), în termen de 30 de zile, trebuie să le înlăture, în caz contrar acesta urmînd a fi destituit din funcție conform art. 41.

(3) Funcția de funcționar vamal este incompatibilă cu:

- a) o altă funcție sau activitate remunerată, cu excepția activităților didactice, științifice și de creație;

- b) activitatea de întreprinzător desfășurată personal sau prin intermediul unui terț;
- c) calitatea de membru în organul de conducere al unei societăți comerciale, cu excepția cazurilor prevăzute de lege;
- d) calitatea de împuternicit sau reprezentant al unui terț în Serviciul Vamal.

(4) Nu se află în situație de incompatibilitate în sensul prevederilor alin. (3) lit. a) funcționarul vamal care este desemnat, prin act administrativ, să facă parte din echipa unui proiect investițional sau a unui proiect de asistență tehnică, finanțat din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat, rambursabile sau nerambursabile, ori din granturile acordate Guvernului, precum și din granturile acordate instituțiilor finanțate de la buget, cu excepția funcționarilor vamali care exercită atribuții de audit sau atribuții de control asupra activității derulate în cadrul acesteia și a funcționarilor vamali pentru care activitatea desfășurată în cadrul echipei de proiect generează o situație de conflict de interese cu funcția publică deținută.

(5) Funcționarului vamal îi este interzis:

- a) să utilizeze în alte scopuri decât cele de serviciu mijloacele financiare, tehnice, materiale și informaționale, alte bunuri ale statului, precum și informația de serviciu;
- b) să primească de la persoane fizice și juridice daruri, remunerații, împrumuturi, servicii, mijloace financiare pentru plata odihnei, a distracțiilor, a cheltuielilor de transport, precum și alte recompense legate de exercitarea obligațiilor de serviciu;
- c) să plece în deplasări de serviciu în străinătate pe banii unor persoane fizice și juridice, cu excepția deplasărilor efectuate în conformitate cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte, cu acordurile mutuale interstatale sau acordurile încheiate între autorități publice și organizații internaționale;
- d) să facă uz de serviciu în interesul unor partide politice, asociații obștești, inclusiv sindicale, și al unor comunități religioase.

(6) În Serviciul Vamal este inadmisibilă crearea de structuri ale partidelor, de asociații obștești, cu excepția sindicatelor, și de asociații religioase.

(7) Pe perioada activității în Serviciul Vamal, funcționarul vamal este obligat să transmită în administrare fiduciară unei alte persoane cota sa (pachetul de acțiuni) din fondul statutar al societății comerciale, în modul stabilit de lege.

Articolul 16. Aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc

(1) Funcționarul vamal în exercițiul funcțiunii are dreptul să aplice forța fizică. De asemenea, după o pregătire corespunzătoare, funcționarul vamal are dreptul să dețină, să folosească și să aplice armele și mijloacele speciale din dotare.

(2) Modul de aplicare a forței fizice, precum și modul de deținere și utilizare a armelor și mijloacelor speciale sînt stabilite de Legea nr. 218/2012 privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc.

(3) Lista funcționarilor vamali abilitați cu dreptul de a deține și a utiliza armele de foc și mijloacele speciale este aprobată prin ordinul directorului.

Articolul 17. Protecția juridică a funcționarului vamal

(1) Funcționarul vamal în exercițiul funcțiunii se află sub protecția statului și a legii. Persoana, onoarea și demnitatea acestuia sînt ocrotite prin lege.

(2) Funcționarul vamal și membrii familiei sale au dreptul la protecție din partea statului împotriva amenințărilor și violențelor la care sînt ori ar putea fi expuși ca urmare a îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în legătură cu aceasta.

(3) Nimeni altcineva decît persoanele abilitate prin lege nu are dreptul să intervină în activitatea funcționarului vamal. Acțiunile acestuia se prezumă legitime pînă la proba contrarie.

Articolul 18. Gradele speciale și funcțiile în Serviciul Vamal

(1) Gradele speciale conferite în cadrul Serviciului Vamal sînt următoarele:

- a) locotenent al Serviciului Vamal;
- b) locotenent-major al Serviciului Vamal;
- c) căpitan al Serviciului Vamal;
- d) maior al Serviciului Vamal;
- e) locotenent-colonel al Serviciului Vamal;
- f) colonel al Serviciului Vamal;
- g) general-maior al Serviciului Vamal;
- h) general-locotenent al Serviciului Vamal;
- i) general-colonel al Serviciului Vamal.

(2) Funcțiile din cadrul Serviciului Vamal și gradele speciale corespunzătoare acestor funcții se grupează astfel:

- a) efectivul de comandă mediu: locotenent al Serviciului Vamal; locotenent-major al Serviciului Vamal; căpitan al Serviciului Vamal;

b) efectivul de comandă superior: maior al Serviciului Vamal; locotenent-colonel al Serviciului Vamal; colonel al Serviciului Vamal;

c) efectivul de comandă suprem: general-maior al Serviciului Vamal; general-locotenent al Serviciului Vamal; general-colonel al Serviciului Vamal.

Articolul 19. Condițiile generale de conferire a gradelor speciale

(1) Gradele speciale se conferă corespunzător cu funcțiile deținute.

(2) Gradele speciale conferite funcționarului vamal se clasifică în grade speciale inițiale și grade speciale ulterioare.

(3) Gradele speciale de pînă la gradul de colonel al Serviciului Vamal inclusiv se conferă de către director.

(4) Gradele speciale de la gradul de general-maior al Serviciului Vamal în sus se conferă de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea ministrului finanțelor.

(5) Gradele speciale ulterioare se conferă succesiv, în corespundere cu funcția deținută și la expirarea termenului de deținere a gradului precedent, precum și cu condiția obținerii cel puțin a calificativului „foarte bine” la ultima evaluare anuală a performanțelor profesionale sau a calificativului „bine” la ultimele două evaluări anuale ale performanțelor profesionale.

(6) Prin derogare de la prevederile alin. (5), gradul special ulterior se poate conferi:

a) ca mențiune pentru atitudinea conștiincioasă față de îndeplinirea obligațiilor de serviciu, pînă la expirarea termenului de deținere a gradului precedent, însă nu mai înalt decît gradul special corespunzător funcției deținute, cu condiția că mențiunea este conferită la expirarea cel puțin a unei jumătăți din termenul de deținere a gradului precedent;

b) la expirarea termenului de deținere a gradului special, pentru merite deosebite, cu o treaptă superioară față de gradul special corespunzător funcției deținute.

(7) În cazul deținerii unui grad special, a unui grad militar sau a unui grad științific, gradul ulterior se conferă cu o treaptă superioară față de gradul special corespunzător funcției deținute, pînă la gradul de colonel al Serviciului Vamal inclusiv.

(8) În cazul gradelor speciale de pînă la gradul de colonel al Serviciului Vamal inclusiv, directorul poate lua decizia cu privire la conferirea acestora înainte

de termen sau cu o treaptă superioară față de gradul special corespunzător funcției deținute.

(9) Gradul special ulterior poate fi conferit înainte de expirarea termenului de deținere a gradului precedent sau cu o treaptă superioară față de gradul special corespunzător funcției deținute o singură dată pe parcursul activității în Serviciul Vamal.

(10) Se interzice stabilirea unei alte modalități de conferire a gradelor speciale decât cea prevăzută în prezenta lege.

Articolul 20. Termenele de deținere a gradelor speciale

(1) Se stabilesc următoarele termene de deținere a gradelor speciale pentru efectivul de comandă mediu și efectivul de comandă superior:

- a) locotenent al Serviciului Vamal – 2 ani;
- b) locotenent-major al Serviciului Vamal – 2 ani;
- c) căpitan al Serviciului Vamal – 3 ani;
- d) maior al Serviciului Vamal – 4 ani;
- e) locotenent-colonel al Serviciului Vamal – 5 ani.

(2) Pentru gradele speciale de la colonel al Serviciului Vamal în sus nu se stabilesc termene de deținere.

(3) Pentru funcționarii vamali care au studii superioare în domeniul vamal și activează în Serviciul Vamal la o specialitate specifică activității vamale, termenul de deținere a gradului special de locotenent al Serviciului Vamal este de un an.

(4) Gradul special ulterior, corespunzător funcției deținute, este conferit funcționarului vamal după expirarea termenului de deținere a gradului precedent.

(5) La calcularea termenului de deținere a gradului special nu se includ următoarele perioade:

- a) perioada de aflare în concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului cu vârsta de pînă la 3 ani;
- b) perioada de aflare în concediul pentru îngrijirea copilului cu vârsta de pînă la 4 ani;
- c) perioada de retrogradare din gradul special;
- d) perioada de suspendare a raporturilor de serviciu ce depășește 60 de zile lucrătoare, cu excepția concediilor prevăzute de lege.

Articolul 21. Neconferirea în termen a gradului special ulterior

Funcționarul vamal care are sancțiuni disciplinare nestinse sau în privința căruia s-a intentat o acțiune penală ori o anchetă de serviciu privind încălcarea disciplinei de serviciu nu poate fi propus pentru conferirea gradului special ulterior. În cazul în care este achitat sau ancheta de serviciu se finalizează printr-un raport privind lipsa de încălcări, funcționarul vamal poate fi propus pentru conferirea gradului special ulterior.

Articolul 22. Particularitățile conferirii gradelor speciale și calculării vechimii în muncă

(1) La angajarea în Serviciul Vamal, funcționarilor publici, inclusiv celor cu statut special din instanțele judecătorești, din organele procuraturii, din Ministerul Justiției, din Ministerul Finanțelor, din Serviciul Fiscal de Stat, militarilor și persoanelor din corpul de comandă al Ministerului Afacerilor Interne li se conferă grade speciale în corespundere cu art. 18 și 19.

(2) Vechimea în Serviciul Vamal a persoanelor indicate la alin. (1) va include și anii de muncă (de serviciu) în organele respective.

Articolul 23. Semnele specifice ale funcționarului vamal

(1) Semnele specifice ale funcționarului vamal sînt uniforma, însemnele distinctive și legitimația de serviciu.

(2) Funcționarul vamal poartă uniformă, atribuită gratuit, precum și însemnele distinctive ale Serviciului Vamal. Modelul uniforme și al însemnelor și normele de asigurare cu uniformă se aprobă de către Guvern. Regulile de purtare a uniforme și a însemnelor distinctive sînt stabilite prin ordinul directorului.

(3) La cerere, funcționarul vamal își confirmă statutul special în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu prin prezentarea legitimației de serviciu. Modelul și modul de eliberare a legitimației de serviciu sînt stabilite prin ordinul directorului.

(4) Se interzice ca uniforma, însemnele distinctive sau legitimația de serviciu a angajaților unor persoane juridice să fie identice ori similare cu cele ale funcționarilor vamali.

(5) În perioada suspendării raporturilor de serviciu, precum și la încetarea acestora, funcționarului vamal i se retrage legitimația.

Capitolul IV

CARIERA FUNCȚIONARULUI VAMAL

Secțiunea 1

Selecția funcționarilor vamali

Articolul 24. Regulile de organizare și desfășurare a carierei profesionale

(1) În condițiile prezentei legi, reglementarea carierei funcționarului vamal vizează:

- a) ocuparea funcției de funcționar vamal;
- b) acordarea gradului special, retragerea gradului special și retrogradarea;
- c) formarea profesională;
- d) promovarea în funcție;
- e) stimularea;
- f) evaluarea performanțelor profesionale;
- g) modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu.

(2) Managementul carierei funcționarului vamal este asigurat de către Serviciul Vamal.

Articolul 25. Condițiile de angajare

(1) Poate candida la o funcție publică cu statut special în cadrul Serviciului Vamal persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) deține cetățenia Republicii Moldova și are domiciliul pe teritoriul acesteia;
- b) a atins vârsta de 18 ani;
- c) posedă limba de stat;
- d) nu a împlinit vârsta necesară obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă;
- e) are studii superioare;
- f) este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției;
- g) nu are antecedente penale nestinse, nu se află sub urmărire penală sau nu i-a fost aplicată liberarea de pedeapsă penală;
- h) îndeplinește condițiile specifice postului;
- i) nu a fost, în ultimii 5 ani, concediată dintr-o funcție publică sau dintr-o funcție publică cu statut special pentru încălcarea disciplinei muncii;
- j) nu a fost concediată din cadrul Serviciului Vamal pentru fapte ilicite ce au discreditat statutul de funcționar vamal;

k) nu este privată, printr-o hotărîre judecătorească definitivă, de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități.

(2) La angajare în Serviciul Vamal, candidatul este obligat să depună, conform legislației în vigoare, declarația de avere și interese personale.

(3) La angajare în Serviciul Vamal, se aplică prevederile Legii nr. 269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf).

(4) Candidatul este angajat în funcție numai după exprimarea, în formă scrisă, a acordului său cu privire la:

a) testarea integrității profesionale în conformitate cu prevederile Legii nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;

b) testarea la poligraf în timpul efectuării controlului periodic sau selectiv al activității de serviciu, în conformitate cu prevederile Legii nr. 269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf);

c) prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

(5) Angajarea în Serviciul Vamal este benevolă.

(6) Informația privind funcțiile vacante și condițiile de ocupare a acestora este dată publicității. Publicitatea se asigură prin intermediul mijloacelor de informare în masă, prin plasarea informației pe pagina web oficială a Serviciului Vamal și pe portalul guvernamental unic al funcțiilor publice www.cariere.gov.md și prin afișarea acesteia pe panoul informațional la sediul aparatului central al Serviciului Vamal.

(7) La angajare în Serviciul Vamal, candidatul prezintă:

a) cererea;

b) buletinul de identitate;

c) diploma de studii superioare de licență sau un act de studii echivalent;

d) certificatul medical eliberat de instituția medicală abilitată;

e) cazierul judiciar;

f) livretul militar sau adeverința de recrut.

(8) La angajarea în Serviciul Vamal, actele indicate la alin. (7) sînt verificate în modul stabilit de lege.

(9) După angajarea în Serviciul Vamal, funcționarul vamal este supus înregistrării dactiloscopice de stat obligatorii în conformitate cu Legea nr. 1549/2002 cu privire la înregistrarea dactiloscopică de stat.

Articolul 26. Modalitățile de ocupare a funcției de funcționar vamal

(1) Ocuparea funcției vacante sau temporar vacante de funcționarul vamal se face prin:

- a) concurs;
- b) promovare;
- c) transfer;
- d) detașare;
- e) asigurarea interimatului funcției de conducere.

(2) Concursul se organizează după aplicarea modalităților de ocupare a funcției de funcționar vamal specificate la alin. (1) lit. b) și c).

Articolul 27. Concursul

(1) Concursul pentru ocuparea funcției vacante sau temporar vacante de funcționar vamal are la bază principiile competiției deschise, transparenței, competenței și meritelor profesionale, precum și principiul egalității de acces la funcția de funcționar vamal pentru fiecare cetățean.

(2) Procedura de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de funcționar vamal se efectuează conform unui regulament aprobat de către ministrul finanțelor. Serviciul Vamal participă la elaborarea regulamentului respectiv.

Articolul 28. Promovarea în funcție a funcționarului vamal

(1) Promovarea este o modalitate de dezvoltare a carierei funcționarului vamal prin ocuparea unei funcții publice superioare față de cea deținută.

(2) Promovarea funcționarului vamal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Articolul 29. Transferul funcționarului vamal

Transferul funcționarului vamal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Articolul 30. Detașarea și trecerea temporară într-o altă funcție

(1) Detașarea funcționarului vamal se dispune printr-un act administrativ, de către directorul Serviciului Vamal, la solicitarea scrisă a conducătorului autorității

publice sau al instituției publice în interesul căreia se efectuează detașarea, pe o perioadă de cel mult un an. Cu acordul funcționarului vamal, perioada detașării poate fi prelungită cu încă cel mult 2 ani.

(2) În cadrul unor instituții ale serviciului diplomatic al Republicii Moldova pot fi înstitute funcții de consilier pe probleme vamale (atașați vamali). Numărul de unități este stabilit de către Guvern. La revenirea în Republica Moldova în legătură cu încheierea misiunii, atașatii vamali și membrii familiilor lor beneficiază de scutirile și înlesnirile prevăzute de Legea nr. 761/2001 cu privire la serviciul diplomatic.

(3) Pe perioada detașării, funcționarul vamal este salarizat de autoritatea publică sau de instituția publică la care este detașat. Salariul corespunzător funcției în care este detașat nu poate fi mai mic decât salariul de la locul de muncă precedent.

(4) Alte aspecte ce țin de detașarea la o altă autoritate publică sau la o altă instituție publică se reglementează în conformitate cu Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(5) Trecerea temporară într-o altă funcție din cadrul Serviciului Vamal se dispune prin ordinul directorului pentru o perioadă de cel mult un an. Perioada trecerii temporare într-o altă funcție din cadrul Serviciului Vamal poate fi prelungită cu încă cel mult un an, numai cu acordul funcționarului vamal.

(6) Trecerea temporară într-o altă funcție din cadrul Serviciului Vamal se poate dispune doar dacă pregătirea profesională a funcționarului vamal corespunde atribuțiilor și responsabilităților funcției în care urmează să fie trecut.

(7) Pe perioada trecerii temporare într-o altă funcție din cadrul Serviciului Vamal, funcționarul vamal își păstrează funcția sa. Aceasta poate fi ocupată de către un alt funcționar vamal pe o perioadă determinată.

(8) Pe perioada trecerii temporare într-o altă funcție din cadrul Serviciului Vamal, funcționarul vamal are dreptul la compensarea integrală a cheltuielilor de transport tur-retur, precum și a cheltuielilor de cazare. Salarizarea, în caz de trecere temporară într-o altă funcție din cadrul Serviciului Vamal, va fi efectuată de subdiviziunea teritorială la care va lucra salariatul.

(9) La expirarea termenului trecerii temporare într-o altă funcție în cadrul Serviciului Vamal, funcționarul vamal este reîncadrat în funcția exercitată anterior, începînd din ziua următoare celei în care a expirat termenul pentru care a fost trecut într-o altă funcție, fără a fi necesar să se emită un nou ordin în acest sens.

(10) Încetarea înainte de termen a trecerii temporare într-o altă funcție din cadrul Serviciului Vamal are loc prin ordinul directorului.

Articolul 31. Interimatul funcției publice de conducere

Asigurarea de către funcționarul vamal a interimatului unei funcții publice de conducere se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Articolul 32. Numirea în funcția de funcționar vamal

(1) Candidatul selectat este numit în funcția de funcționar vamal prin ordinul directorului.

(2) Ordinul de numire în funcție are formă scrisă și conține temeiul legal al numirii, modalitatea de angajare, numele și prenumele, data nașterii persoanei numite, funcția și subdiviziunea în care persoana este numită, data la care aceasta urmează să înceapă exercitarea funcției, drepturile salariale, gradul special, iar în cazul funcționarului vamal debutant, ordinul va conține inclusiv perioada de probă și numele și prenumele mentorului.

(3) Numirea în funcție se face pe o perioadă nedeterminată, cu excepțiile prevăzute de legislația în vigoare.

(4) Ordinul de numire, la care se anexează fișa postului de care persoana a luat cunoștință sub semnătură, se aduce la cunoștința persoanei numite. Copii de pe ordinul de numire și fișa postului se înmânează persoanei numite și conducătorului ierarhic superior al acesteia.

Articolul 33. Perioada de probă a funcționarului vamal debutant

(1) Durata perioadei de probă este de 6 luni.

(2) Perioada de probă are drept scop verificarea cunoștințelor, a abilităților și aptitudinilor profesionale ale persoanei, formarea practică a acesteia, precum și cunoașterea specificului și a exigențelor funcției de funcționar vamal.

(3) Persoana este numită în funcție în calitate de funcționar vamal debutant. Activitatea acestuia se desfășoară sub îndrumarea unui mentor, desemnat prin ordinul de numire, care este un funcționar vamal experimentat din cadrul subdiviziunii în care este angajat funcționarul vamal debutant.

(4) La expirarea perioadei de probă, debutantul este:

a) confirmat, printr-un ordin separat, în funcția de funcționar vamal, cu acordarea gradului special – dacă la evaluarea activității profesionale a obținut cel puțin calificativul „satisfăcător”;

b) eliberat – dacă la evaluarea activității profesionale a obținut calificativul „nesatisfăcător”.

(5) Procedura de organizare a perioadei de probă și de evaluare a activității profesionale a funcționarului vamal debutant se desfășoară în conformitate cu Regulamentul cu privire la perioada de probă pentru funcționarul public debutant, aprobat prin ordinul directorului.

(6) Perioada de probă nu se aplică persoanelor numite într-o funcție din efectivul de comandă suprem, persoanelor care anterior au exercitat funcții de demnitate publică, persoanelor care au activat în calitate de funcționari publici sau celor care au activat anterior într-o funcție publică cu statut special în cadrul altor autorități publice.

(7) Prin derogare de la prevederile alin. (6), perioada de probă se aplică persoanei care a exercitat anterior o funcție publică, însă a fost eliberată din funcție ca urmare a obținerii calificativului „nesatisfăcător” la evaluarea activității sale profesionale.

(8) Perioada de probă se ia în considerare la calculul vechimii în muncă a funcționarului vamal, cu excepția cazului în care debutantul a fost eliberat din funcție ca urmare a obținerii calificativului „nesatisfăcător” la evaluarea activității sale profesionale.

Articolul 34. Jurământul funcționarului vamal

(1) La expirarea perioadei de probă și după confirmarea sa în funcție, funcționarul vamal depune, în termen de 10 zile, jurământul de credință cu următorul cuprins: „Jur solemn să respect Constituția Republicii Moldova, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, să apăr suveranitatea, securitatea economică, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, să aplic în mod obiectiv și imparțial legile țării, să îndeplinesc conștiincios obligațiile care îmi revin în legătură cu exercitarea funcției și să respect Codul de etică și conduită al funcționarului vamal. Dacă voi încălca acest jurământ, sînt gata să port răspundere cu toată rigoarea legii”.

(2) Jurământul este depus de către funcționarul vamal într-o atmosferă solemnă și în prezența simbolurilor de stat, în fața directorului sau a directorului adjunct sau, după caz, în fața conducătorilor subdiviziunilor interne și a cel puțin

doi angajați, dintre care unul este conducătorul subdiviziunii în care a fost numit funcționarul vamal. Textul jurământului, semnat de funcționarul vamal, se păstrează în dosarul personal al acestuia.

(3) Directorul și directorul adjunct al Serviciului Vamal depun jurământul de credință în fața ministrului finanțelor.

(4) Refuzul de a depune jurământul se consemnează în scris și atrage după sine revocarea actului administrativ de numire în funcție.

Secțiunea a 2-a

Dezvoltarea profesională și stimularea

Articolul 35. Dezvoltarea profesională

(1) Serviciul Vamal asigură formarea profesională inițială și continuă a funcționarului vamal.

(2) Procesul de dezvoltare profesională a funcționarilor vamali are un caracter continuu, sistematic și planificat.

(3) Modul de organizare și desfășurare a procesului de dezvoltare profesională continuă a funcționarilor vamali se stabilește prin Regulamentul cu privire la dezvoltarea profesională continuă a funcționarilor vamali, aprobat prin ordinul directorului.

Articolul 36. Finanțarea procesului de dezvoltare profesională

(1) Serviciul Vamal alocă din bugetul său anual, în valoare de cel puțin 2% din fondul de salarizare, mijloace pentru finanțarea procesului de formare profesională inițială și continuă a funcționarilor vamali.

(2) Serviciul Vamal poate achiziționa servicii de instruire de la prestatorii de astfel de servicii.

Articolul 37. Condițiile specifice ale procesului de dezvoltare profesională

(1) Pe perioada în care urmează diverse forme de dezvoltare profesională, funcționarul vamal beneficiază de salariu în situația în care aceste formări sînt efectuate:

a) la inițiativa sau în interesul Serviciului Vamal;

b) la inițiativa funcționarului vamal, cu acordul scris al directorului.

(2) În cazul în care cursurile de dezvoltare profesională se organizează în afara localității în care funcționarul vamal își desfășoară activitatea, acesta beneficiază de compensarea cheltuielilor legate de deplasare.

(3) Funcționarul vamal care urmează cursuri de dezvoltare profesională cu o durată mai mare de 90 de zile într-un an calendaristic, precum și cel care urmează studii superioare de master, organizate în țară sau în străinătate, cu excepția studiilor urmate pe cont propriu, sînt obligați să își asume angajamentul, în scris, că, după terminarea cursurilor sau a altor forme de instruire, vor activa în cadrul Serviciului Vamal între 2 și 5 ani, proporțional cu numărul zilelor în care au urmat cursuri de dezvoltare profesională. Modul de întocmire a angajamentului se stabilește de către Guvern.

(4) În cazul nerespectării angajamentului prevăzut la alin. (3), de asemenea în cazul în care funcționarul vamal nu a absolvit din vina sa cursurile de dezvoltare profesională, acesta este obligat să restituie Serviciului Vamal cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariul încasat în această perioadă, calculate în condițiile legii.

(5) Prevederile alin. (4) nu se aplică în cazul în care funcționarul vamal nu mai deține funcția din motive neimputabile acestuia.

Articolul 38. Evaluarea performanțelor profesionale

Evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarului vamal se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Modalitatea de evaluare a performanțelor profesionale se stabilește prin Regulamentul cu privire la evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarului vamal, aprobat prin ordinul directorului. Performanțele profesionale ale directorului se evaluează de către ministrul finanțelor în modul stabilit de către Guvern.

Articolul 39. Stimularea

(1) Pentru îndeplinirea conștiincioasă a serviciului, funcționarul vamal poate fi stimulat prin:

- a) exprimare de mulțumiri;
- b) premiere;
- c) acordarea Diplomei de Onoare a Serviciului Vamal;
- d) decorare cu:

- crucea „Pentru Merit”, clasele I și II;
 - medaliile „Pentru Serviciu Impecabil”, clasele I, II și III, „Veteran al Serviciului Vamal”, „Aniversarea Serviciului Vamal”, „Pentru Cooperare”, „Pentru Devotament în Serviciu”;
 - insignele „Eminent al Serviciului Vamal” și „Funcționar Onorific al Serviciului Vamal”;
- e) revocarea înainte de termen a unei sancțiuni disciplinare.

(2) Pentru merite deosebite în exercitarea serviciului, de asemenea pentru exercitarea unor misiuni speciale, funcționarului vamal i se poate acorda gradul special ulterior înainte de termen sau un grad mai înalt decât cel corespunzător funcției deținute.

(3) Pentru profesionalism în exercitarea serviciului sau pentru alte merite deosebite față de Patrie, funcționarul vamal poate fi propus de către director spre a fi decorat cu distincții de stat sau spre a-i fi acordate titluri onorifice ale Republicii Moldova, în conformitate cu legislația în vigoare.

(4) Modelul medaliilor și al insinelor se aprobă de către director, având avizul Comisiei Naționale de Heraldică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Secțiunea a 3-a

Modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu

Articolul 40. Modificarea, suspendarea raporturilor de serviciu și reîncadrarea în funcție

(1) Modificarea, suspendarea raporturilor de serviciu ale funcționarului vamal și reîncadrarea acestuia în funcție se efectuează conform prevederilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(2) În cazul suspendării raporturilor de serviciu pe durata efectuării unei anchete de serviciu, la reîncadrarea în funcție a funcționarului vamal salariul pentru perioada suspendării se plătește de către angajator.

Articolul 41. Condițiile de încetare a raporturilor de serviciu ale funcționarului vamal

(1) Raporturile de serviciu ale funcționarului vamal încetează în următoarele cazuri:

- a) în circumstanțe ce nu depind de voința părților;

- b) demisia funcționarului vamal;
- c) eliberare din funcție a funcționarului vamal;
- d) destituire din funcție a funcționarului vamal.

(2) Încetarea raporturilor de serviciu ale funcționarului vamal în cazurile prevăzute la alin. (1) are loc conform prevederilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(3) Eliberarea și destituirea funcționarului vamal se efectuează în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(4) Destituirea din funcție a funcționarului vamal poate avea loc și în următoarele cazuri:

- a) aflarea funcționarului vamal în una din situațiile specificate la art. 15;
- b) constatarea unei abateri disciplinare grave prevăzute la art. 51;
- c) stabilirea, printr-un act de constatare rămas definitiv, a faptului că acesta a emis/adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat sau a participat la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;
- d) aflarea acestuia în situație de incompatibilitate, stabilită printr-un act de constatare rămas definitiv;
- e) nedepunerea de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuzul de a o depune în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;
- f) confiscarea averii nejustificate a acestuia dispusă de către instanța de judecată printr-o hotărâre irevocabilă;
- g) retragerea cetățeniei Republicii Moldova.

Capitolul V

SERVICIUL, REMUNERAREA ȘI GARANȚIILE SOCIALE ALE FUNCȚIONARULUI VAMAL

Articolul 42. Timpul de muncă

(1) Durata normală a timpului de muncă în cazul funcționarului vamal nu poate depăși 40 de ore pe săptămână.

(2) Prin dispoziția scrisă a directorului și în conformitate cu prevederile legislației muncii, funcționarul vamal poate fi atras să presteze ore de muncă suplimentară, muncă în zilele de repaus și în cele de sărbătoare nelucrătoare în

interes de serviciu, astfel încât să se asigure și continuitatea serviciului și restabilirea capacității de muncă.

(3) Retribuirea muncii suplimentare și a muncii prestate în zilele de repaus și în cele de sărbătoare nelucrătoare se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.

(4) Nu se admite atragerea la muncă peste durata timpului normal de muncă a femeilor gravide și a femeilor care au copii în vârstă de până la 3 ani.

Articolul 43. Concediile

Funcționarul vamal beneficiază de următoarele concedii:

- a) concediu de odihnă anual;
- b) concediu suplimentar;
- c) concediu neplătit;
- d) concedii sociale.

Articolul 44. Concediul de odihnă anual

(1) Funcționarul vamal beneficiază de un concediu de odihnă anual plătit, cu durata de 35 de zile calendaristice, cu excepția zilelor de sărbătoare nelucrătoare. Concediul poate fi acordat integral sau divizat, cu condiția ca una dintre părți să nu fie mai mică de 14 zile calendaristice.

(2) Nu se admite compensarea în bani a concediului de odihnă anual nefolosit, cu excepția cazului de încetare a raporturilor de serviciu sau de suspendare a acestora în baza art. 52 lit. a), b), f) și h) și a art. 54 alin. (1) lit. b), f) și g) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. În cazurile specificate în prezentul alineat, funcționarul vamal are dreptul la compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale și a celor suplimentare nefolosite.

Articolul 45. Concediul suplimentar

(1) Funcționarul vamal beneficiază anual de un concediu suplimentar plătit cu durata:

- a) de 3 zile calendaristice – pentru o vechime în muncă de peste 5 ani;
- b) de 5 zile calendaristice – pentru o vechime în muncă de peste 10 ani;
- c) de 10 zile calendaristice – pentru o vechime în muncă de peste 15 ani;
- d) de 15 zile calendaristice – pentru o vechime în muncă de peste 20 de ani.

(2) Funcționarul vamal care lucrează în condiții vătămătoare beneficiază de un concediu de odihnă anual suplimentar plătit cu durata de cel puțin 4 zile calendaristice. Durata concretă a concediului de odihnă anual suplimentar plătit este stabilită prin contractul colectiv de muncă, în baza nomenclatorului corespunzător aprobat de către Guvern.

(3) Concediile suplimentare prevăzute la alin. (1) și (2) se însumează în concediul de odihnă anual.

Articolul 46. Concediul neplătit și concediile sociale

(1) Pentru rezolvarea unor probleme sociale și de trai, în cazul unor situații excepționale în familie, al unor calamități sau intemperii, precum și din alte motive întemeiate, funcționarul vamal poate beneficia, la cerere, de concediu neplătit, a cărui durată totală nu poate depăși 60 de zile calendaristice.

(2) Funcționarul vamal beneficiază de concedii sociale conform legislației în vigoare.

Articolul 47. Salarizarea

Salariul funcționarului vamal se stabilește în conformitate cu prevederile Legii nr. 48/2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici.

Articolul 48. Garanții sociale

(1) Viața, sănătatea și capacitatea de muncă ale funcționarului vamal sînt supuse asigurării de stat obligatorii.

(2) În caz de deces al funcționarului vamal survenit în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu ori ca urmare a unei boli contractate sau traume suferite în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, se acordă o indemnizație unică în mărime de 120 de salarii lunare, conform ultimei funcții deținute, ce se achită în părți egale soțului/soției defunctului, copiilor minori, copiilor majori inapți de muncă și persoanelor aflate la întreținerea defunctului.

(3) În caz de pierdere a capacității de muncă în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, funcționarul vamal beneficiază de o indemnizație unică, ale cărei mărimi variază în funcție de gravitatea mutilării, după cum urmează:

- a) ușoară – 3 salarii lunare;
- b) medie – 5 salarii lunare;
- c) gravă – 7 salarii lunare.

(4) În caz de eliberare din serviciu pe motiv că a fost clasat ca fiind inapt pentru serviciu ca urmare a pierderii capacității de muncă în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, funcționarul vamal beneficiază de o indemnizație unică în mărime de un salariu mediu lunar, conform ultimei funcții deținute pe parcursul ultimelor 6 luni pînă la survenirea evenimentului asigurat, pentru fiecare procent de pierdere a capacității de muncă.

(5) În caz de dizabilitate a funcționarului vamal survenită în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu sau după încetarea raporturilor de serviciu în cadrul Serviciului Vamal, însă ca urmare a unei afecțiuni din perioada serviciului, survenite în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, în lipsă de temeii pentru stabilirea pensiei pentru vechime în muncă și pînă la restabilirea capacității de muncă, funcționarul vamal beneficiază de o compensație lunară, raportată la salariul său lunar conform ultimei funcții deținute, avînd următoarele valori:

- a) de 100% – pentru o dizabilitate severă;
- b) de 80% – pentru o dizabilitate accentuată;
- c) de 60% – pentru o dizabilitate medie.

(6) Plata despăgubirii de asigurare a funcționarului vamal nu se efectuează dacă evenimentul asigurat a survenit din cauza săvîrșirii de către acesta:

- a) a unei infracțiuni sau contravenției;
- b) a unei fapte ca urmare a consumului benevol de băuturi alcoolice, de substanțe narcotice, psihotrope sau de alte substanțe cu efecte similare;
- c) a suicidului sau a tentativei de suicid, dacă aceste acțiuni nu au fost provocate de o stare patologică sau de acțiuni de determinare la sinucidere;
- d) a altor fapte ce nu au legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu.

(7) Funcționarul vamal care primește compensația prevăzută la alin. (5) nu beneficiază concomitent și de pensia de dizabilitate.

(8) Funcționarul vamal beneficiază de pensie în condițiile Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii și Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(9) Funcționarii vamali au dreptul la asistență medicală și tratament medical ambulatoriu și staționar pe seama statului, în modul stabilit de lege.

(10) Prejudiciul cauzat bunurilor funcționarului vamal în legătură cu îndeplinirea obligațiilor sale de serviciu se repară integral de către Serviciul Vamal.

(11) Dreptul la transport gratuit se asigură pe seama bugetului Serviciului Vamal în următoarele cazuri:

a) transportul funcționarului vamal, al membrilor familiei sale și al bunurilor lor personale, legat de transferul funcționarului vamal într-o altă localitate;

b) transportul corpului neînsuflețit al funcționarului vamal decedat în exercițiul funcțiunii și al persoanelor care îl însoțesc, transportul membrilor familiei sale și al bunurilor lor personale în localitatea în care vor domiciliile pe teritoriul Republicii Moldova;

c) funcționarul vamal care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât în cea în care își are domiciliul are dreptul la restituirea cheltuielilor de transport tur-retur conform unui regulament aprobat de către ministrul finanțelor.

Capitolul VI

RĂSPUNDEREA FUNCȚIONARULUI VAMAL

Articolul 49. Răspunderea juridică a funcționarului vamal

(1) Pentru neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu, pentru încălcarea normelor de etică și conduită, pentru pagubele materiale pricinuite, pentru contravențiile sau infracțiunile săvârșite în timpul ori în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, funcționarul vamal poartă răspundere disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz.

(2) Răspunderea disciplinară reprezintă un ansamblu de norme care reglementează actele și faptele săvârșite de către funcționarul vamal în exercitarea atribuțiilor sale, considerate a fi abateri disciplinare, precum și de sancțiuni care se aplică în mod corespunzător.

Articolul 50. Codul de etică și conduită al funcționarului vamal

(1) Normele de etică, de conduită și cele care țin de disciplina de serviciu în cadrul Serviciului Vamal sînt stabilite de Codul de etică și conduită al funcționarului vamal (în continuare – *Codul de etică și conduită*), aprobat de către Guvern.

(2) Codul de etică și conduită prescrie modul în care funcționarul vamal trebuie să se comporte în relațiile sale cu persoanele fizice și juridice, colegii, conducătorii și subordonații, precum și cu ceilalți angajați.

(3) Codul de etică și conduită este accesibil public.

(4) Funcționarii vamali beneficiază de instruire privind standardele și aplicarea Codului de etică și conduită, iar conducătorii Serviciului Vamal sînt obligați să asigure respectarea acestuia.

(5) Nerespectarea Codului de etică și conduită atrage răspunderea disciplinară.

(6) Serviciul Vamal pune la dispoziția persoanelor fizice și juridice proceduri disponibile public de depunere a plîngerilor privind comportamentul funcționarilor vamali ce contravine standardelor prevăzute de Codul de etică și conduită.

Articolul 51. Abaterile disciplinare

(1) Constituie abateri disciplinare:

a) nerespectarea programului de muncă, inclusiv absența sau întîrzierea nemotivată la serviciu ori plecarea de la serviciu înainte de ora stabilită în program, admise în mod repetat;

b) intervențiile în favoarea soluționării unor cereri în afara cadrului legal;

c) nerespectarea cerințelor privind păstrarea secretului de stat sau a confidențialității informațiilor de care funcționarul vamal ia cunoștință în exercițiul funcțiunii;

d) refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile de serviciu și dispozițiile conducătorului;

e) neglijența și/sau tergiversarea, în mod repetat, a îndeplinirii sarcinilor de serviciu;

f) acțiunile care aduc atingere prestigiului Serviciului Vamal;

g) încălcarea normelor de etică și conduită a funcționarului vamal;

h) exprimarea sau manifestarea publică a preferințelor politice și favorizarea vreunui partid politic sau vreunei organizații social-politice în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu;

i) încălcarea prevederilor referitoare la obligațiile sale, conflictul de interese și restricțiile stabilite prin lege;

j) încălcarea regulilor de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției vacante sau temporar vacante, a regulilor de evaluare a performanțelor profesionale ale funcționarilor vamali;

k) alte fapte considerate drept abateri disciplinare în legislația cu privire la funcția publică și funcționarii publici.

(2) Constituie abateri disciplinare grave, ce conduc la destituirea din funcție, următoarele acțiuni comise intenționat sau din imprudență:

a) acțiunile care contribuie la trecerea bunurilor peste frontiera vamală cu încălcarea legislației vamale, dacă aceste acțiuni nu atrag răspunderea penală;

b) reținerea, primirea spre păstrare și eliberarea bunurilor și a mijloacelor bănești fără perfectarea documentelor în modul stabilit;

c) încălcarea modului stabilit de transmitere, utilizare și păstrare a ștampilei personale, a sigiliilor vamale, a ștampilelor și a documentelor de strictă evidență, având ca urmare pierderea sau utilizarea lor de către persoanele neautorizate;

d) nerespectarea modului stabilit de perfectare a documentelor aferente operațiunilor vamale;

e) divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată utilizate în activitatea de serviciu, pierderea documentelor, a copiilor autentificate ce conțin asemenea informații;

f) acordarea de servicii prin uzul funcției în schimbul unei remunerații, al unui serviciu sau al altor beneficii;

g) efectuarea de operațiuni vamale în afara orelor de program, în alt loc decât cel stabilit, fără autorizarea directorului, în cazul în care autorizarea era obligatorie și nu a fost acordată;

h) stabilirea incorectă a valorii mărfurilor în vamă, fapt prin care s-a prejudiciat statul în proporții mari;

i) folosirea în scopuri personale a oricăror sume de bani încasați ca taxe vamale ori ca alte taxe, plăți sau mijloace financiare destinate Serviciului Vamal, dacă această acțiune nu atrage răspunderea penală;

j) ofensa adusă unui cetățean și lezarea drepturilor acestuia în timpul efectuării operațiunilor vamale, constatate în urma unei investigații de serviciu, a unei cercetări sau printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

Articolul 52. Sancțiunile disciplinare

Pentru comiterea abaterilor disciplinare, funcționarului vamal i se pot aplica următoarele sancțiuni disciplinare:

a) avertisment;

b) mustrare;

c) mustrare aspră;

d) retrogradarea în funcție cu o treaptă pe un termen de pînă la 6 luni;

e) retrogradare cu un grad special pe un termen de pînă la 1 an;

f) suspendarea dreptului de a fi promovat în funcție pe o perioadă de 2 ani;

g) suspendarea dreptului de a fi avansat în trepte de salarizare pe o perioadă de pînă la 1 an;

h) destituire din funcție.

Articolul 53. Aplicarea sancțiunilor disciplinare

(1) Sancțiunile disciplinare se aplică de către directorul Serviciului Vamal:

a) în termen de 6 luni de la data săvârșirii abaterii, cu excepțiile prevăzute de Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și de Codul muncii al Republicii Moldova;

b) în termen de o lună de la data constatării abaterii disciplinare de către angajator, în urma efectuării unei anchete de serviciu, iar în cazul în care funcționarul vamal se află în concediu anual de odihnă, în concediu de studii sau în concediu medical acest termen se suspendă pînă la revenirea acestuia la serviciu.

(2) Sancțiunea disciplinară, exceptînd avertismentul, nu poate fi aplicată decît după o cercetare prealabilă a faptei imputate de către comisia de disciplină. Cercetarea prealabilă impune aplicarea sancțiunii disciplinare după investigarea prealabilă a faptei imputate și după audierea echitabilă a funcționarului vamal.

(3) La individualizarea sancțiunii disciplinare se va ține seama de cauzele și gravitatea abaterii disciplinare, de circumstanțele în care aceasta a fost săvârșită, de comportamentul funcționarului vamal în timpul serviciului, precum și de existența altor sancțiuni disciplinare al căror termen nu a expirat.

(4) Constituirea, componența și atribuțiile comisiei de disciplină, precum și procedura de efectuare a anchetei de serviciu și de aplicare a sancțiunilor disciplinare se stabilesc printr-un regulament aprobat prin ordinul directorului.

(5) Termenul de acțiune a sancțiunii disciplinare nu poate depăși un an de la data aplicării.

(6) Dacă, pe parcursul acestui an, funcționarul vamal nu este supus unei noi sancțiuni, se consideră că acestuia nu i s-a aplicat sancțiune disciplinară.

(7) Actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi atacat în instanța de contencios administrativ în modul stabilit de lege.

Capitolul VII

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 54

(1) Prezenta lege intră în vigoare după 3 luni de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea serviciului în organele vamale nr. 1150/2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 106–108, art. 765), cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

(3) Directorul Serviciului Vamal aflat în funcție la momentul intrării în vigoare a prezentei legi își va exercita mandatul de director general pînă la data numirii în funcție a noului director al Serviciului Vamal ca urmare a concursului, fără a fi limitat în drepturi, atribuții și responsabilități.

(4) La intrarea în vigoare a prezentei legi, gradele de calificare ale persoanelor angajate în cadrul Serviciului Vamal care, pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, au deținut funcția de funcționar public și continuă să activeze neîntrerupt în funcții publice în cadrul Serviciului Vamal se echivalează cu gradele speciale în modul stabilit de către Guvern.

Articolul 55

Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

- a) va prezenta Parlamentului propuneri vizînd aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;
- b) va elabora actele normative necesare pentru executarea prezentei legi;
- c) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ANDRIAN CANDU

**Chișinău, 21 decembrie 2017.
Nr. 302.**